

พันธนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พันธนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

BOND CONDITIONS AT THE TIME OF THE CHANGE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Fine Arts Program in Visual Arts
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2015
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “พันธนาการใน
ภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง” เสนอโดย นายณัฐวุฒิ พวงพี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทิพย์วารี

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ ว่างบอน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รุ่ง ธีระพิจิตร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาวัน เปียดกลาง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์พรรษา พุทธรักษา)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธณฤกษ์ ทิพย์วารี)

...../...../.....

57001206: สาขาวิชาทัศนศิลป์

คำสำคัญ: จิตรกรรม/ ความทรงจำ/ ภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง

ณัฐวุฒิ พวงพี: พันธนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์: ผศ. ธนฤกษ์ ทิพย์วารี. 40 หน้า.

วิทยานิพนธ์เรื่อง พันธนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง เป็นการแสดงออกถึงผลของความเปลี่ยนแปลงในวิถีสังคมชนบท ถึงเรื่องราวการทอดทิ้งคุณค่าที่เป็นนามธรรม คุณค่าที่แสดงถึงสาระสำคัญของการมีชีวิต ด้วยวิธีการเปิดจินตนาการที่สามารถเชื่อมโยงมิติของเวลา เพื่อนำพาผู้ชมเข้าไปสัมผัสถึงห้วงอารมณ์ของการรอคอย การสูญเสีย การพลัดพราก ซึ่งเป็นอารมณ์ความรู้สึกภายใน ที่ไม่สามารถกลั่นออกมาเป็นภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกได้ แต่ในผลงานชุดนี้ จะเป็นการสื่อสารด้วยความรู้สึกเพื่อให้เห็นถึงความรู้สึกในเรื่องราวและผลที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

สาขาวิชาทัศนศิลป์

ศิลปากรลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

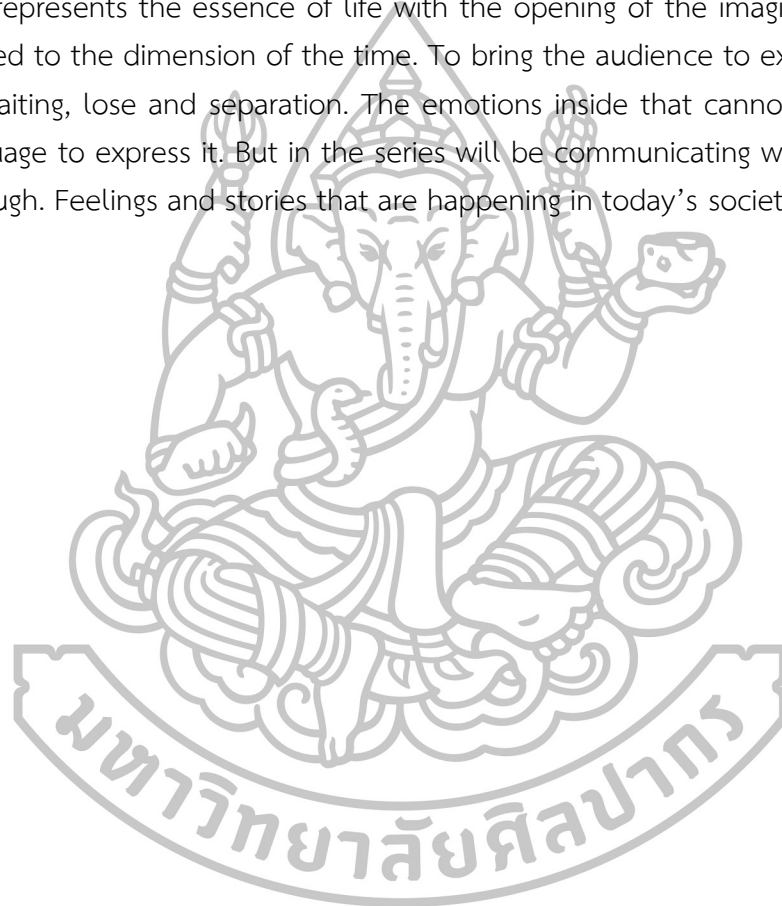
57001206: MAJOR: VISUAL ARTS

KEYWORDS: PAINTING / MEMORIES / CONDITIONS TIME OF THE CHANGE

NATTIWUT PHAUNGPHÉE: BOND CONDITIONS AT THE TIME OF THE CHANGE.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. THANARIT THIPWAREE. 40 pp.

“Bond conditions at the time of the change” expresses the effect of change in the way of rural society to the story of the abandoned value to be abstraction. The value that represents the essence of life with the opening of the imagination which can be linked to the dimension of the time. To bring the audience to experience the mood of waiting, lose and separation. The emotions inside that cannot be distilled into a language to express it. But in the series will be communicating with the sense to see through. Feelings and stories that are happening in today’s society.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2015

Thesis Advisors' signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอระลึกถึง พระคุณของนางวันทา ทองป่อและบิดามารดา ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการใช้ชีวิตและการศึกษาเล่าเรียน ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรม สั่งสอนและถ่ายทอดประสบการณ์ในการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ ผศ.ธณฤกษ์ ทิพย์ วารี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในเรื่องการสร้างสรรค์ ผลงานจนกระทั่งผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เสร็จสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
วิธีการศึกษาและขั้นตอนของการสร้างสรรค์.....	2
แหล่งข้อมูลในการสร้างสรรค์	3
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปะ	4
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	5
อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม	7
อิทธิพลที่ได้รับจากงานเพลง	8
อิทธิพลที่ได้จากวรรณกรรม	9
3 การดำเนินงานสร้างสรรค์	10
วิธีการสร้างสรรค์	10
การหาข้อมูล.....	10
รูปแบบการสร้างสรรค์	11
การสร้างสรรค์ผลงานจริง.....	11
การใช้ทัศนธาตุและภาษาสัญลักษณ์.....	11
4 การพัฒนาผลงานและคลี่คลายผลงาน	14
การสร้างสรรค์ผลงานช่วงต้น.....	14
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	14
5 สรุปผลการสร้างสรรค์.....	38
รายการอ้างอิง	39
ประวัติผู้วิจัย.....	40

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพ Theodore Gericault, The Raft of Medusa, 1818-1819, oil on canvas, 491 cm x 716 cm., Louvre Museum, Paris.....	5
2	ภาพ Caspar David Friedrich "Wedrowiec nad morzem mgty"	6
3	ภาพ Weng Fen – Sitting on the Wall – Haikou, 2005.....	7
4	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 (ขนาด 143 x 200 cm.).....	16
5	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 2 (ขนาด 130 x 200 cm.).....	17
6	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 3 (ขนาด 133 x 200 cm.).....	18
7	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 1 (ขนาด 72.50 x 90 cm.).....	19
8	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 2 (ขนาด 142 x 180 cm.).....	20
9	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 3 (ขนาด 78.50 x 120 cm.).....	21
10	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 4 (ขนาด 112.50 x 120 cm.)	22
11	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 1 (ขนาด 80 x 120 cm.).....	23
12	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 2 (ขนาด 89 x 132 cm.).....	24
13	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 3 (ขนาด 140 x 190 cm.).....	25
14	ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 4 (ขนาด 156 x 200 cm.).....	26
15	ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (ขนาด 137x 216 cm.).....	27
16	ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (ขนาด 130 x 180 cm.)	28
17	ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (ขนาด 170 x 190 cm.)	29
18	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 (ขนาด 143 x 200 cm.).....	30
19	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (ขนาด 119 x 154 cm.).....	31
20	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (ขนาด 154 x 159 cm.).....	32
21	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (ขนาด 145 x 200 cm.).....	33
22	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 (ขนาด 137 x 200 cm.).....	34
23	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6 (ขนาด 150 x 240 cm.).....	35
24	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7 (ขนาด 93 x 120 cm.).....	36
25	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 (ขนาด 128 x 180 cm.).....	37

บทที่ 1

บทนำ

หาเงิน หาเงิน หาเงิน ช่างเป็นความจำเป็นอันน่าเบื่อหน่ายและไร้สาระเสียจริงคุณพบว่า คุณสามารถน้อยเหลือเกินในทางนี้ สามารถน้อยและใสใจน้อย ทว่าการมีชีวิตอยู่นั้นมีค่าใช้จ่าย คุณพบว่าคุณเป็นคนสองโลก ซึ่งข้างหนึ่งหยัดยืนอยู่ในโลกของนามธรรม ในขณะที่ข้างหนึ่งย่างก้าวไปในโลกของมนุษย์ กลับกลายเป็นความขัดแย้งของสองโลก ซึ่งไม่มีวันจะประนีประนอมหรือประสานกลมกลืนกันได้โดยง่าย¹

“...เพราะเพียงในความขัดสนทรัพย์เท่านั้น ที่มนุษย์อาจแลเห็นคุณสมบัติแห่งจิตใจของตนเอง อันเป็นคุณค่าทางนามธรรมซึ่งไม่มีทรัพย์ฝ่ายโลกใดๆ อาจซื้อหาหรือแลกมาได้ ทว่าอาจได้มาเพียงด้วยการตั้งคำถามและเสาะแสวงหาอย่างจริงจัง ด้วยการแลกมาด้วยความทุกข์-สุข เจ็บปวดด้วยชีวิตทั้งหมดของตน”²

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันได้ส่งผลอย่างมากมายในวิถีทางสังคม ทั้งด้านอาชีพ วัฒนธรรมประเพณี รวมไปถึงจนถึงสภาพความเป็นอยู่จึงทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคมได้เปลี่ยนไป จากการประกอบอาชีพบนพื้นฐานของความเรียบง่าย นำไปสู่การแสวงหาอาชีพที่สามารถตอบสนองกับความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเงินทองหรือข้าวของเครื่องใช้ที่สามารถตอบสนองกับความสะดวกสบายของคนในสังคมยุคนี้

การดำรงซึ่งชีวิตของมนุษย์ในโลกปัจจุบัน แสดงให้เห็นมิติของความคิดมิติของการรับรู้ที่แตกต่าง การละเลย และทอดทิ้งคุณค่าของความเป็นนามธรรมคุณค่าของ จุดเริ่มต้น จุดให้กำเนิดของชีวิต สิ่งเหล่านี้ยังคงไหลเวียนอยู่ในความเป็นตัวตน และไหลเวียนอยู่ในวิถีของการดำเนินชีวิต

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ขณะที่สังคมของเราดูหน้าไปบนเส้นทางของความเจริญทางวัตถุ ความมั่นคงและความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลในกระแสของอารยธรรมแบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาจจะมีสักวันหนึ่งที่เราก้าวไกลเกินไป จนกระทั่งถึงจุดที่เราได้ทอดทิ้งเรื่องราวด้านอารมณ์ ความรู้สึกและนามธรรมไปเสียห่างไกล เราอาจไปถึงจุดที่ความละเอียดอ่อนไหวของดวงจิต กลายเป็นแค่ตำนานเล่าขาน ซึ่งมนุษย์เริ่มสงสัยว่ามันจะเคยมีอยู่จริงหรือไม่ เมื่อถึงยุคนั้นมนุษย์อาจจะถามตนเองว่า ความสุขคืออะไร³

¹พจนานุกรม จันทรสันติ, จากห้วงลึก, (กรุงเทพฯ: แมวคราว, 2549), 166.

²เรื่องเดียวกัน, 167.

³พจนานุกรม จันทรสันติ, ภาววิภังค์, (ประจวบคีรีขันธ์: แมวคราว, 2551), 166.

กระแสสังคมข้างเป็นกระแสอันรุนแรงดังสายธารอันเชี่ยวกราด ซึ่งไม่มีสิ่งใดอาจต้านทานหรือขัดขวางได้ ทว่ากลับพัดพาทุกสิ่งอย่างไปอย่างไม่อาจต้านทาน มนุษย์เป็นเหมือนเศษใบไม้ใบหญ้าที่ถูกหอบพัดพาไปตามกระแสน้ำอย่างปราศจากการเป็นตัวของตัวเอง⁴

ในการแสวงหาความสุขในวิถีทางสังคมปัจจุบัน วัตถุได้เข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิต เข้าามีบทบาทเติมเต็มคุณค่าทางความรู้สึกคุณค่าทางจิตใจ จากสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการละเลยและมองข้ามความเป็นรากฐานของชีวิต ความเป็นตัวตน แก่นสาระวัฒนธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิต สิ่งเหล่านี้เป็นคุณค่าที่ไหลเวียนอยู่ภายใน คุณค่าที่ไม่อาจใช้เงินตราแลกซื้อมา แต่กลับต้องแลกมาด้วยหยาดเหงื่อของความเข้าใจในวิถีทางของการดำรงตน

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์งานศิลปะในความเชื่อที่ว่า ศิลปะสามารถยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้ และไม่ใช่แค่ผู้ชมภาพผลงาน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลกับข้าพเจ้าเช่นกัน เพราะการสร้างสรรค์นั้นเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวอารมณ์ความรู้สึก ในมุมมองทัศนคติของข้าพเจ้า ในสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบทบ้านเกิด ความเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมในปัจจุบัน การละทิ้งในสิ่งที่แสดงความเป็นตัวตน สิ่ง que แสดงคุณค่าของชีวิตเพื่อให้ผู้คนได้เรียนรู้หาสมดุลของชีวิต

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

1. ด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่องราวความเปลี่ยนแปลง การรอคอย ความรัก ความสัมพันธ์ ความทรงจำและการสูญเสีย
2. ด้านรูปแบบ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลักษณะสองมิติแบบเหมือนจริง
3. ด้านเทคนิควิธีการ เป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ

วิธีการศึกษาและขั้นตอนของการสร้างสรรค์

1. ศึกษาและทำความเข้าใจถึงรูปแบบวิถีชีวิตของสังคมชนบท ภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมื่อในปัจจุบัน วัฒนธรรม ประเพณี และคติความเชื่อ
2. เรียนรู้ข้อมูลต่างๆจากหนังสือวารสาร บทความ ภาพถ่ายและดนตรี
3. วิเคราะห์ถึงปัญหาเพื่อกระตุ้นต่อแนวคิดและแรงบันดาลใจ
4. กำหนดแนวคิดวางแผนการนำเสนอทางด้านรูปแบบและวิธีการ
5. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยภาพถ่าย
6. สร้างภาพร่างจากโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ ด้วยการตัดต่อข้อมูลจากภาพถ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่ง ภาพที่ตอบสนองกับจินตนาการ
7. ขยายภาพผลงานจากภาพร่าง และนำเสนอด้วยภาษาทางจิตรกรรม
8. วิเคราะห์หาข้อดีข้อเสียและนำไปพัฒนาในชิ้นงานต่อไป

⁴เรื่องเดียวกัน, 88.

9. นำเสนอผลงานต่อคณาจารย์ผู้สอนเพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและแนวทางในการพัฒนาทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ
10. บันทึกและรวบรวมเพื่อสรุปการสร้างสรรค์

แหล่งข้อมูลในการสร้างสรรค์

1. ศึกษาหาข้อมูลและแรงบันดาลใจจากสถานที่จริง เอกสารวิชาการที่กล่าวถึงรูปแบบและอัตลักษณ์ของสังคม สัมภาษณ์และสอบถามบุคคลถึงมุมมองและแง่มุมต่างๆ
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือและสื่อต่างๆในปัจจุบัน
3. ศึกษาข้อมูลทางด้านศิลปะจากผลงานของศิลปินทั้งในและต่างประเทศ ทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ศิลปะเป็นสื่อหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดภาวะของความคิดความรู้สึก ซึ่งเป็นการรับรู้ในรูปแบบนามธรรมส่งต่อจากผู้สร้างไปยังผู้ชม ฉะนั้นการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ จึงต้องอาศัยปัจจัยการรับรู้มาใช้ในการสร้างสรรค์ จากประสบการณ์เรื่องราวทั้งในอดีตและปัจจุบัน ความเชื่อสภาพแวดล้อม สังคม และธรรมชาติเป็นส่วนที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ในการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้าจึงจำแนกอิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งต่างๆเป็นหัวข้อดังนี้

1. อิทธิพลที่ได้รับทางศิลปะ
2. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน
3. อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม
4. อิทธิพลที่ได้รับจากงานเพลง
5. อิทธิพลที่ได้จากวรรณกรรม

1. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปะ

ศิลปะโรแมนติก(Romantic Art) แนวความคิดในการแสดงออกของศิลปินในกลุ่มศิลปะโรแมนติก (Romantic) จะใส่อารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจลงในผลงาน ศิลปินอาจใช้ภาพเหตุการณ์สะท้อนอารมณ์ ประกอบกับศิลปะกลุ่มนี้มักจะชอบแสดงออกถึงอารมณ์ที่รุนแรง ส่วนใหญ่จะเขียนภาพประกอบด้วยวิธีการ 2 ลักษณะ คือการใช้สีที่เร้าใจ หรือเรื่องราวหรือการแสดงการเคลื่อนไหวที่แสดงกิริยาท่าทางเร้าใจและตื่นเต้น ภาพโรแมนติกจึงมีรสชาติที่แปลกไปจากเดิมเป็นอันมาก

โรแมนติก (Romantic) หมายถึงความรู้สึกที่แสดงออกเกินความจริง สร้างความตื่นเต้นประทับใจหรือสยดสยองต่อผู้พบเห็น¹

ศิลปะแนวโรแมนติกได้ให้อิทธิพลแก่ข้าพเจ้า ในเรื่องการเปิดรับประสบการณ์หรือเรื่องราวที่เข้ามาในชีวิตพิจารณาและเข้าใจ เพื่อสร้างและสื่อสารกลับไปยังผู้ชมในลักษณะใหม่ซึ่งเป็นการสื่อสารในลักษณะที่เป็นภาษาในทางจิตกรรม ภาษาที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในการแสดงเรื่องราวของอารมณ์ความรู้สึก เรื่องราวที่สะท้อนจิตใจ เพื่อปะติดปะต่อเรื่องราวที่เชื่อมระหว่างโลกภายนอกและภายใน ในการแสดงออกเพื่อให้เห็นถึงคุณค่าที่เป็นนามธรรม

¹วุฒิ วัฒนสิน, ประวัติศาสตร์ศิลปะ, (กรุงเทพฯ: สิปประภา, 2552), 156.

ภาพที่ 1 ภาพ Theodore Gericault, The Raft of Medusa, 1818-1819, oil on canvas, 491 cm x 716 cm., Louvre Museum, Paris

ที่มา: The Raft of Medusa, เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://en.wikipedia.org/wiki/The_Raft_of_Medusa

2. อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

เด็กผู้หญิงหันหลังให้ผู้ชม ซึ่งถือเป็นลายเซ็นทางสายตา (Visual signature) ที่ชวนให้ระลึกไปถึงคาสปาร์ เดวิด ฟรีดริช (Caspar David Friedrich) จิตรกรชาวเยอรมันในศตวรรษที่ 19 ภาพคนหันหลังนี้เรียกว่า Ruckenfigur ซึ่งถือเป็น Admonitor (บุคคลในภาพที่เชื้อเชิญผู้ชมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการมองภาพ) ชนิดหนึ่งการหันหลังให้ผู้ชมมีนัยถึงการปฏิเสธการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งแย้งต่อเป้าหมายของงานศิลปะที่จำต้องออกแสดงต่อสายตาสาธารณชน หากแต่การปฏิเสธนี้ เป็นการย้อนแย้ง บุคคลในภาพที่ปฏิเสธต่อผู้ชมกลับแฝงเป้าหมายที่จะเรียกร้องความสนใจภาพ จับตา ด้วยการปฏิเสธสายตา สุนทรียศาสตร์แห่งการปฏิเสธผู้ชมเป็นทฤษฎีของนักประวัติศาสตร์ศิลปะชาวอเมริกัน ไมเคิล ฟรายด์ (Michael Fried) ซึ่งกล่าวถึง การหมกมุ่น ของบุคคลในภาพ (ฟรายด์ยกตัวอย่างด้วยงานจิตรกรรม) ว่าคือการที่บุคคลในภาพกระทำตนประหนึ่งไม่มีผู้ชมมองภาพ จดจ่ออยู่กับกิจกรรมที่ตนเองกำลังกระทำ ในกรณีของฟรีดริชและเฟิน การปฏิเสธยังเน้นย้ำด้วยการ หันหลัง ภาพจับตาผู้ชมด้วยร่างคนที่เราไม่สามารถมองเห็นใบหน้าหรืออากัปกริยาใดๆอันจะบ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึก

บทบาทของ Ruckenfigur คือการเป็น Admonitor ที่แนะนำผู้ชมให้มองในสิ่งที่บุคคลในภาพกำลังมอง ในภาพถ่ายของเฟินชุด Bid S Eye View Sitting On The Wall และ Staring At The Sea ล้วนแต่ใช้ภาพเด็กผู้หญิงในชุดนักเรียนหรือภาพครอบครัว ในการทำหน้าที่ดังกล่าว องค์ประกอบหลักคือเด็กหญิงยืนหันหลังหรือนั่งที่กำแพงจ้องมองไปยังเมืองเบื้องหน้า เมื่อเรามองไปที่ภาพ เส้นระดับสายตาของเราจะอยู่ที่ร่างของเด็กหญิง และเส้นระดับสายตาของเด็กหญิงเหล่านั้นก็คือ

เมืองที่อยู่เบื้องหน้า เมื่อพวกเขาทำหน้าที่ชี้ให้เรามองในสิ่งที่เราสิ่งที่เรากำลังมอง ดังนั้นภาพที่เราต้อง มองจึงเป็น เมือง นั่นเอง (อันหมายรวมถึง ความเป็นเมืองในด้านต่างๆด้วย) เด็กผู้หญิงในภาพ ไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกใดๆออกมาอย่างชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาที่กำลังมองอยู่ (เนื่องจากว่าเธอหันหลัง)แต่ภระนั้นถูกทิ้งไว้ให้แกพูด ผู้ชมนอกกรอบภาพ สารระที่เฝ้าต้องการแสดงออกจึงไม่ได้บ่งบอกอย่างโจ่งแจ้ง บุคคลในภาพกระทำตนคล้ายเพียงผู้สังเกตการณ์จากภายนอก ซึ่งมีกำแพงกั้นอยู่ และผู้ชมงานของเขาก็ถอดก็ถอยออกมา อยู่นอกกรอบภาพเช่นกันแต่ในขณะเดียวกัน ผู้ชมก็ถูกตูดกลืนให้เข้าไปอยู่ในวงค์ของภาพเช่นเดียวกับเด็กผู้หญิงที่ตกอยู่ในภาวะของบรรยากาศนั้นนั้น²

ผลงานของเฟินและเดวิดฟร็ดริช เป็นการนำทฤษฎีการปฏิเสธสายตาของนักประวัติศาสตร์ศิลปะชาวอเมริกันมาใช้ในการสื่อสารในการแสดงออกระหว่างภาพกับคนดู ข้าพเจ้า เล็งเห็นคุณสมบัติ จึงได้ทดลองและนำมาใช้และประกอบกับการสร้างภาพในจินตนาการที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้น เพื่อนำพาคนดูเข้าไปสู่ห้วงแห่งสภาวะภายใน และในระยะหลังข้าพเจ้าได้ตีความเพิ่มเติม ในการใช้สัญลักษณ์จากการใช้คนเพื่อนำผู้ชมเข้าไปมีส่วนร่วม ภายหลังจากได้มีการนำฟอร์มที่เป็นรูปคน มาใช้ในภาพผลงาน เพื่อประสานจินตนาการระหว่างผู้ชมและภาพผลงานให้มีส่วนร่วมในภวะนั้น

ภาพที่ 2 ภาพ Caspar David Friedrich "Wedrowiec nad morzem mgoty"

ที่มา: **Romantyk kontra morze mgiet**, เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.polskieradio.pl/8/406/Artykul/680561,Romantyk-kontra-morze-mgiel>

²ธนาวิ โชติประดิษฐ์, **ปรากฏการณ์**, (กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2553), 194.

ภาพที่ 3 ภาพ Weng Fen – Sitting on the Wall – Haikou, 2005

ที่มา: Chinese people are staring at the sea in this acclaimed photo series, เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://publicdelivery.org/tag/weng-fen/>

3. อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม

น้องไปอยู่ไหน ถามใครไม่รู้วิ๊วแว
หลายปีมาแล้ว น้องทิ้งแมวกับแม่เฝ้าเรือน
เข้าเมืองลับลา สืบบ้านนาไม่หวนมาเยือน
เสียงแตรรถทัวร์ดังเตือน ดูเหมือนแม่น้องร้องไห้
พี่ไปไถ่ถาม เมื่อคราวสงกรานต์ผ่านมา
แม่น้องครวญว่า ลูกยาไม่มาเอาใจ
นั่งคอยตั้งตา รถผ้าป่ามาถึงปีใด
ไม่เห็นลูกมาตั้งใจ แม่กอดแมวร้องไห้ทุกที
เวลาไม่มี อ่างมากี่ปีแล้วน้อง
ส่งแค่เงินทอง ไม่พอหรอกหนอคนดี
กลับมาบ้านเกิด ให้แม่กอดเต็มอุ่นสักปี
ครอบครัวอื่นเขาสุขซี แม่น้องคนดีคงหัวใจแป้ว
สายตาคู่เหงา ยังคงรอคอยลูกมา
ตะวันลับฟ้า เห็นแกนั่งคุยกับแมว
เงินน้องให้มา ไม่มีค่าเท่าเสียงโฮแซว

ได้ยินเสียงแตรรถแว่ว
 แม่น้องกอดแมว..นั่งมองรถทัวร์..
 สายตาคู่เหงา ยังคงรอคอยลูกมา
 ตะวันลับฟ้า เห็นแกนั่งคุยกับแมว
 เงินน้องให้มา ไม่มีค่าเท่าเสียงโฮแซว
 ได้ยินเสียงแตรรถแว่ว
 แม่น้องกอดแมว..นั่งมองรถทัวร์..

เพลง : ฝากแม่ไว้กับแมว

คำร้อง/ทำนอง : สลา คุณวุฒิ

ศิลปะต้องอาศัยแรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อมจากปัญหาจากประสบการต่างๆที่ไหลเวียนเข้ามาในชีวิตของผู้สร้างสรรค์ และผู้สร้างสรรค์เปิดใจรับรู้และสื่อสารกับไปให้กับผู้ชมในมุมมองในทัศนคติและภาษา ที่มีความพิเศษจึงต้องอาศัยสภาพแวดล้อม และความเปลี่ยนแปลงต่างๆในสังคม สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นแรงผลักดันในการนำเสนอเรื่องราวและจินตนาการที่เกิดขึ้น

4. อิทธิพลที่ได้รับจากงานเพลง

จากบทเพลงฝากแม่ไว้กับแมวในย่อหน้าของอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม ทำให้เราเห็นถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงในสังคมชนบท สภาพที่เป็นแรงกระตุ้นความรู้สึกภายในให้กับข้าพเจ้าเพลงได้เปิดมิติของเวลาให้เราเข้าไปรำลึกและมองเห็นถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงในสังคมชนบท การรอคอยของผู้เป็นแม่ที่มีต่อลูก ความหวัง ความรัก ความหวังเอย ซึ่งเป็นอารมณ์ความรู้สึกภายในที่ไม่สามารถกลั่นออกมาเป็นภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกได้ และความหวังอันริบหรี่ที่อยากจะเห็นหน้าลูกอยากจะสัมผัสถึงอ้อมกอดและความรัก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเดียวที่ผู้เป็นแม่ต้องการ จากบทเพลงดังกล่าวได้เปิดจินตนาการให้กับข้าพเจ้า จินตนาการที่ต้องการเชื่อมมิติของเวลา เพื่อนำพาผู้คนเข้าไปสัมผัสถึงห้วงอารมณ์ของการรอคอย การสูญเสีย การพลัดพรากและสิ่งเหล่านี้ทำให้เราเห็นคุณค่าและจุดยืนในการดำรงซึ่งชีวิต

และอีกหนึ่งผลงานเพลงที่ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความหมายของ บ้าน เข้าใจถึงความหมายของความสัมพันธ์ การเชื่อมโยงของสายใย การเชื่อมโยงของคำว่ารัก เพลง Home ของธีร์ ไชยเดช ได้เปิดมิติของความคิดถึง และสิ่งเหล่านี้เป็นอีกหนึ่งแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าอยากสื่อสารเรื่องราวเนื้อหาในความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงของสายใยของความรู้สึก

ดอกไม้ ประตุ แจกัน ดินทราย ต้นไม้ใหญ่
 แก้วน้ำ จานชาม บันได โคมไฟที่สวยงาม
 ขอบรั้วและริมทางเดิน ต้นหญ้าอยู่ในสนาม
 บ้านนี้จะมีความงามได้ถ้ามีเธอ
 เพราะเธอคือที่พักพิง คือทุกสิ่งที่มีความหมาย
 เมื่อเธออยู่เคียงซิดใกล้ เรื่องร้ายใดๆไม่เกรง

แม้ข้างนอกจะต้องเจอ กับเรื่องราวที่ใครชมเหง
 แต่ฉันเองไม่คิด..กลัว
 จากพื้นดินชนเพดานนั้นมีความหวานอยู่
 เพราะรู้ว่าฉันมีเธอคอยเป็นที่พักใจ
 จะรอคอยฉันจริงๆ เป็นหลักพึ่งพิงสุดท้าย
 จะล้มตัวลงเอนกายที่บ้านของฉัน
 ไม่ว่าจะวันเวลา จะเปลี่ยนหมุนเวียนไปเท่าไร
 ฉันยังคงมีแต่เธอ เป็นความหวังและความเข้าใจ
 พร้อมจะเก็บทุกสิ่ง ทั้งความสุขทุกอย่าง
 และจะทำทุกทางเพื่อบ้าน..หลังนี้

เนื้อเพลง : Home - ธีร์ ไชยเดช

5. อิทธิพลที่ได้จากวรรณกรรม

นอกจากอิทธิพลที่ได้รับจากศิลปะและงานเพลง วรรณกรรมยังให้อิทธิพลกับข้าพเจ้าทั้งด้านความคิดและความรู้สึกเช่นเดียวกันกับงานเพลง แต่ภาษาของวรรณกรรมและการใช้ถ้อยคำของวรรณกรรมได้สร้างมิติของความคิดความรู้สึกที่แตกต่างจากงานเพลง สามารถทำให้เราเข้าไปถึงจินตนาการ และความคิดของผู้แต่ง วรรณกรรมของ พจนานันท์ จันทรสันติได้ทำให้ข้าพเจ้าเข้าไปถึงมิติของความรู้สึก เห็นมุมมองและวิถีคิด ที่ละเมียดละไมในใช้ภาษาและสิ่งเหล่านี้ได้เน้นย้ำเข้าไปในความรู้สึกที่ข้าพเจ้าอยากสื่อสารเรื่องราว ที่เป็นภาวะของนามธรรมที่เป็นภาวะของจิตใจ ความรู้สึก ความสัมพันธ์

มนุษย์พึ่งขึ้นตรงต่อความรัก ในการมีชีวิตอยู่ในอาชีพการงานและในกิจกรรมทุกอย่าง และมนุษย์พึ่งรับค่าตอบแทนจากความรักเท่านั้น เพราะสิ่งนี้เท่านั้นที่มีค่าพอที่มนุษย์จะแลกมาด้วยราคาแห่งชีวิตของตน ซึ่งทำให้หยาดเหงื่อแรงงานของตนหอมหวาน และแปรเปลี่ยนแม้ความทุกข์ที่สุดของชีวิตให้กลายเป็นสิ่งที่ดีงามที่สุด³

อิทธิพลในสิ่งต่างๆที่ข้าพเจ้าได้รับ ทั้งจากผลงานศิลปะดนตรีวรรณกรรม และสภาพความเปลี่ยนแปลงในสังคมชนบท เป็นตัวจุดประกายและแรงผลักดัน ที่กระตุ้นให้ข้าพเจ้านำเสนอเรื่องราวและความรู้สึกให้เห็นถึงคุณค่าของบ้าน คุณค่าของความรัก ความสัมพันธ์ของครอบครัว สิ่งเหล่านี้ไม่ได้มองเห็นด้วยตาเปล่าแต่สิ่งเหล่านี้ต้องใช้หัวใจในการสัมผัส จึงจะเห็นคุณค่าที่ซ่อนอยู่ภายในคุณค่าที่ไม่อาจแลกมาด้วยข้าวของเงินทอง การที่ข้าพเจ้าได้จากถิ่นฐาน จากครอบครัว จากคนที่รัก สัมผัสของอ้อมกอดของความรักที่ผู้เป็นแม่มีให้กับลูก ประสบการณ์ของการอยู่ร่วมกับธรรมชาติหรือการทำมาหากิน ที่ผู้เป็นพ่อสอนให้กับลูก โลกของความพอเพียง วิถีแห่งอดีตหมุนเวียนเข้าสู่ยุคปัจจุบันและจากคนที่เคยอยู่ในชนบท แล้วตอนนี้ข้าพเจ้าได้ใช้อารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่คิดถึงบ้าน คิดถึงสังคมที่จากมา ผนวกกับอิทธิพลในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นงานเพลงวรรณกรรมหรือแม้กระทั่ง

³พจนานันท์ จันทรสันติ, จากหวังลึก, (กรุงเทพฯ: แมวคราว, 2549), 37.

ศิลปะบางชิ้นที่สามารถกระตุ้นเตือนหรือปลุกจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าที่มีให้กับบ้าน เพื่อนำความรู้สึกเหล่านี้เป็นพลังงานในการสร้างงานศิลปะที่สามารถนำคนที่อยู่ไกลบ้านเข้าไปสู่ช่วงเวลา ของความคิดถึงช่วงเวลาที่สามารถปลุกจิตสำนึกที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ เพื่อให้ผู้ชมได้มองเห็นถึงแก่นสาระของวัฒนธรรม สาระของความคิดถึง ความผูกพัน ความสัมพันธ์ ของชีวิต

บทที่ 3

การดำเนินงานสร้างสรรค์

เรื่องราวในวิถีชีวิตชนบทเรื่องราวในวิถีชีวิตของคนในสังคมยุคปัจจุบัน การรับรู้ประสบการณ์ความเข้าใจ บนรากฐานแก่นสาระของวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เรื่องราวของศาสนา ความสัมพันธ์และความผูกพันของคนในครอบครัว ในยุคที่สังคมได้มองข้ามเรื่องราวสาระสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ที่สามารถแสดงความเป็นตัวตนแสดงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ แสดงคุณค่าของการเชื่อมโยงของสายใยแห่งความสัมพันธ์ ถึงคุณค่าของความรัก จากการตระหนักรู้ถึงคุณค่าข้าพเจ้าจึงต้องการแสดงออกผ่านภาษาทางจิตรกรรม ภาษาที่สามารถแสดงให้เห็นถึงวิถีคิดและกระบวนการทางการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

1. วิธีการสร้างสรรค์

1.1 เมื่อได้รับแรงบันดาลใจ ที่สามารถนำเราเข้าไปสู่ภาวะของความรู้สึกภายในได้แล้วใช้สิ่งเหล่านี้จินตนาการสร้างภาพในความทรงจำ สร้างภาพที่สามารถแสดงเรื่องราวของผลที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาของชีวิตและห้วงเวลาของความรู้สึก

1.2 จัดบันทึกเป็นข้อมูลบันทึกเป็นภาพสเก็ตคร่าว ๆ

1.3 แสวงหาพื้นที่ถ่ายภาพที่ตรงและใกล้เคียงกับภาพในความคิดให้ได้มากที่สุดเก็บเป็นข้อมูลภาพถ่าย

1.4 นำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นภาพผลงานโดยใช้วิธีการทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้ได้ภาพที่ใกล้เคียงกับความคิดและความรู้สึกที่มาจากจุดเริ่มต้นของแรงบันดาลใจ

1.5 เสนอภาพร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาเป็นระยะ

1.6 ขยายภาพจากแบบร่างด้วยวิธีการทางจิตรกรรมและภาษาทางจิตรกรรม และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหา

1.7 นำเสนอผลงานสรุปถึงการพัฒนารูปไปสูเป้าหมายต่อคณะอาจารย์

2. การหาข้อมูล

ข้าพเจ้าใช้ห้วงเวลาที่ข้าพเจ้าได้จากบ้านมาใช้ชีวิตในสังคมเมือง เพื่อมาศึกษาเล่าเรียน อารมณ์ของความรู้สึกของการคิดถึงบ้านคิดถึงคนที่รัก ทำให้ข้าพเจ้าใช้ความรู้สึกและจินตนาการเหล่านี้ย้อนนึกถึงความทรงจำในอดีตถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันในพื้นที่ในสังคมชนบท และการเปิดรับความรู้สึก จากสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวที่สามารถนำเราเข้าไปสู่ห้วงเวลาของความคิดถึงได้ ไม่ว่าจะเป็นงานเพลง ภาพยนตร์ บทความและวรรณกรรม ที่สามารถกระตุ้นเตือนจิตสำนึกต่อความรู้สึกที่ข้าพเจ้ามีให้กับบ้านหรือสังคมที่ข้าพเจ้าได้จากมา

3. รูปแบบการสร้างสรรค์

ผลงานชุดนี้เป็นรูปแบบ จิตรกรรม ที่มีลักษณะเหมือนจริงใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบในการนำเสนอผลงาน ด้วยวิธีการเขียนที่สามารถแสดงความรู้สึกที่เชื่อมโยงกับตัวเนื้อหาในภาพผลงาน ด้วยการสร้างมิติของภาวะเวลา การประกอบกันระหว่างคนกับพื้นที่ที่นำไปสู่ภาษาและความหมายในเชิงสัญลักษณ์ มุมมอง ที่สามารถเชื่อมคนดูกับภาพผลงานให้มีส่วนร่วมในการสื่อสาร ได้ตอบ และนำผู้ชมเข้าไปสู่จินตนาการถึงสำนึกของความตายของคนที่ยาไปแล้ว

4. การสร้างสรรค์ผลงานจริง

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ข้าพเจ้าใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบในการสร้างภาพผลงานเป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้ามีความคุ้นเคยและมีความชำนาญในการควบคุม การสื่อสารของตัวเทคนิคให้เป็นไปตามที่ต้องการโดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 การเตรียมเฟรม ใช้วิธีการขยายสัดส่วนจากสเก็ตเพื่อให้ได้องค์ประกอบ และสัดส่วนตรงตามต้นแบบ

4.2 การเตรียมพื้น ในขั้นตอนการเตรียมพื้น ข้าพเจ้าได้สร้างบรรยากาศโดยรวมของภาพขึ้นก่อน โดยใช้สีน้ำมันระบายลงบนผ้าใบแล้วใช้ผ้าเช็ดทำให้พื้นมีความเรียบสม่ำเสมอ ทิ้งไว้ให้แห้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลงานแต่ขึ้น ที่ตัวข้าพเจ้าต้องการให้ผลงานมีบรรยากาศหรืออารมณ์ อย่างไร และแสดงเนื้อหาอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร

4.3 ร่างภาพตามแบบที่เตรียมเอาไว้

4.5 เริ่มเขียนส่วนต่างๆเป็นตำแหน่งตำแหน่งโดยใช้สีที่กำหนดเอาไว้ ในการเขียนจะต้องเขียนในขณะที่สียังเปียกอยู่และเพื่อสร้างบรรยากาศในผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าใช้สีโมโนโทนในการสร้างบรรยากาศ ใช้วิธีการเขียนด้วยพู่กันคนแข็ง การขูดออกการขีดออก ด้วยกระดาษทิชชูและพู่กัน

4.6 เพิ่มรายละเอียดในส่วนต่างๆและเคลือบย้อมน้ำหนักให้ได้ตามที่ต้องการ

5. การใช้ทัศนธาตุและภาษาสัญลักษณ์

องค์ประกอบในผลงานชุดนี้เป็นการใช้ภาษาทางทัศนธาตุในการนำเสนอ เพื่อหาความงามในแง่มุมต่างๆและสะท้อนให้เห็นถึงความคิดความรู้สึกโดยข้าพเจ้า ได้จำแนก องค์ประกอบทางทัศนธาตุดังต่อไปนี้

5.1 รูปทรง (Form) รูปทรงที่ปรากฏในงานของข้าพเจ้าเป็น สัญลักษณ์ที่ใช้เชื่อมโยงในการถ่ายทอดเรื่องราวของความรู้สึกเรื่องราวของความคิด ระหว่างผลงานกับคนดู โดยปรากฏเป็นรูปทรงของบ้าน วัตถุทางศาสนา สลูปเจดีย์ คน ในส่วนของคนข้าพเจ้าเลือกสัญลักษณ์ เป็นเด็กผู้หญิงและคนแก่ ที่มีลักษณะอาการแสดงออกของความคิดถึงต่อสิ่งที่สูญเสียสิ่งที่พลัดพรากในบางชั้นใช้แค่รูปทรงของเด็กในการสื่อสาร

นอกจากสิ่งเหล่านี้ยังมีรูปทรงที่ประกอบอยู่กับสภาพแวดล้อม เช่น ท้องฟ้า พุ่มหญ้า แม่น้ำแอ่งน้ำ และในบางชั้นข้าพเจ้านำเอาอาการของรูปทรงของการลุกไหม้ของเปลวไฟมาใช้ในงานเพื่อเสริมเนื้อหาของการทำงาน และการแยกมิติของภาพเพื่อแสดงภาวะเวลา ของห้วงเวลาที่แตกต่างกัน

5.2 บรรยากาศ (Atmosphere) แสงเงา (Tone) ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีทั้งบรรยากาศ แสงเงาของภาพที่เกิดขึ้นสมจริงตามธรรมชาติที่ได้จากภาพถ่าย ซึ่งช่วยให้เกิดมิติสร้างระยะใกล้ไกลให้กับภาพ และบรรยากาศ แสงเงาที่กำหนดขึ้นเองโดยการแทนค่าของสีที่ดูเกินจริง บางแห่งมีการลดความสว่างของแสงลงและเพิ่มน้ำหนักของเงาให้มีบรรยากาศที่มีดหม่น คลุมเครือ ทั้งนี้เพื่อสร้างบรรยากาศที่เน้นถึงความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง ไร้ชีวิตชีวา

5.3 พื้นที่ว่าง (Space) พื้นที่ว่างเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญในงานของข้าพเจ้าเพราะสามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกภายในสภาพของจิตใจ ของคนที่อยู่ในภาพโดยผ่าน ท่งหญ้าห้องฟ้า แม่น้ำ แอ่งน้ำ ห้องนอน ลานวัด เป็นตัวเสริมทำให้ความหมายของภาพมีความชัดเจนถึงเรื่องราวและอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออกถึงสภาพปัจจุบันของสังคมเมื่ออดีต

5.4 สี (Colors) เป็นสื่อที่ข้าพเจ้าใช้ในการสร้างบรรยากาศ โดยข้าพเจ้าเลือกใช้สีในแต่ละภาพผลงานเป็นโมโนโทน เพื่อตัดอาการรับรู้ของสภาพในความเป็นจริงออก และนำผู้คนเข้าไปสู่ห้วงของอารมณ์ความรู้สึกของการนึกฝัน ถึงอดีตและอนาคตในเวลาเดียวกัน

5.5 พื้นผิว (Texture) ในภาพผลงานพื้นผิวเกิดจากร่องรอยของการเขียน การขีดออกของสี เพื่อให้พื้นผิวเหล่านั้นมีส่วนร่วมในงาน ข้าพเจ้าสร้างร่องรอยของพื้นผิวให้สอดคล้องกับวัตถุที่อยู่ในภาพพื้นผิวของไม้พื้นผิวของคน น้ำ ท่งหญ้าและห้องฟ้า จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามความรู้สึกของวัตถุเหล่านั้น

5.6 เวลา (Time) สภาพเวลาที่แปรปรวน ทำให้การดำรงอยู่ของสภาพสิ่งในวิถีชนบทดูเปราะบาง หวั่นไหวไม่มั่นคง

บทที่ 4

การพัฒนาผลงานและคลี่คลายผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ สิ่งสำคัญต้องมีการพัฒนาในการสร้างสรรค์ผลงาน จากที่ผ่านมามาจนถึงวิทยานิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้ทดลองค้นคว้าเฝ้าสังเกต เรียนรู้ถึงปัญหาและหาวิธีในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเกิดความชัดเจนทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาเทคนิคและวิธีการที่มีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งสามารถแบ่งเป็นระยะในการ สร้างสรรค์ออกเป็น 5 ระยะดังต่อไปนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานช่วงต้น

ระยะที่ 1 สืบเนื่องจากผลงานช่วงก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับศิลปมหาบัณฑิต ด้านเนื้อหาเรื่องราวยังคงแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมชนบท ซึ่งในระยะนี้ข้าพเจ้าใช้พื้นที่และคนเป็นสัญลักษณ์ ในการสื่อสารแสดงออกด้วยอาการของความรู้สึก ระหว่างคนกับพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ เพื่อให้เห็นถึงสาระสำคัญ ในการรอคอยความหวังด้วยวิธีการและรูปแบบเหมือนจริง

ระยะที่ 2 ผลงานในช่วงระยะนี้ได้พัฒนา วิธีการและเทคนิคในการสร้างภาพผลงานด้วยการสร้างร่องรอยและพื้นผิว จากผีแปรปรองการเซ็ดออก และการเคลือบยอนน้ำหนกทำให้มิติของงานมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้นและทำให้ การแสดงอารมณ์ของวัตถุชัดเจนมากขึ้นในส่วนของเนื้อหา ยังคงเป็นเรื่องราวของคนในวิถีชีวิตชนบทภาพแสดงออกด้วยอาการของการรอคอย ยังคงใช้คนกับพื้นที่ในการสื่อสาร

ระยะที่ 3 ผลงานในช่วงระยะนี้ได้มีการทำความเข้าใจ ในภาษาของภาพที่เกิดขึ้นมีการสร้างพื้นที่จากความคิดและความรู้สึกและมีการแยกมิติของภาวะเวลาด้วยการใช้มิติของแสงเงาจากการเขียนแสงสว่างของคนในพื้นที่มืด ทำให้คนกับพื้นที่มีความต่างทางความหมายและทำให้เห็น ถึงสาระสำคัญในการสื่อสาร

ระยะที่ 4 (ก่อนวิทยานิพนธ์)ในช่วงผลงานในระยะที่สี่นี้ ยังคงใช้จินตนาการในการสร้างภาพจากภาวะของความรู้สึกภายใน ของความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตโดยการใช้สัญลักษณ์เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความหมาย ในความจริงของวัตถุสองสิ่ง และในการแสดงออกได้นำวิธีการสร้างภาพด้วยสีโมโนโทนเข้ามาใช้เพื่อตัดภาวะของการรับรู้ถึงความ เป็นจริง ออกให้เห็นแก่นสาระของสิ่งที่อยู่ภายใน และนำผู้ชมเข้ามามีส่วนร่วม โดยการสร้างมุมมองที่เชื่อมระหว่างภาพกับคนดู

2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ในช่วงการสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์ที่ไหลเวียนเข้ามาทำให้ ข้าพเจ้าได้กลับมาย้อนคิดถึงสาระสำคัญที่พยายามสื่อสาร ในช่วงระยะที่ผ่านมาปัญหาต่างๆเป็นตัวแปรที่สำคัญในการพัฒนา ผลงาน เป็นตัวแปรที่ทำให้เราเปิดรับการเรียนรู้และตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่และสิ่งที่สูญเสีย ข้าพเจ้าจึงได้มองย้อนกลับมา ถึงจุดยืนและใช้จุดยืนนี้มองไปยังอนาคต มองไปยังสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าเพื่อพิจารณาหาสาระ สำคัญ และใช้มันในการดำเนินชีวิตต่อไป

ในเรื่องของเนื้อหาซ้ำพเจ้ามุ่งประเด็นไปยังการรับรู้และการสัมผัสถึงอารมณ์ความรู้สึกในการตระหนักรู้ถึงคุณค่า เป็นการเปิดโลกภายในที่ต้องใช้จิตใจในการพิจารณาหาความจริงของสังขธรรม ผลงานชุดนี้เป็น การสื่อสารด้วยความคิดด้วยรูปแบบที่แสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจน เป็นการแปลค่าของนามธรรมที่อยู่ในจิตใจออกมาเป็นรูปธรรมเพื่อให้คนได้มองย้อนกลับถึงนามธรรมที่อยู่ในภายในผ่านสัญลักษณ์ผ่านภาษาทางจิตรกรรม เพื่อให้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง

ภาพที่ 4 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 (ขนาด 143 x 200 cm.)

ภาพที่ 5 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 2 (ขนาด 130 x 200 cm.)

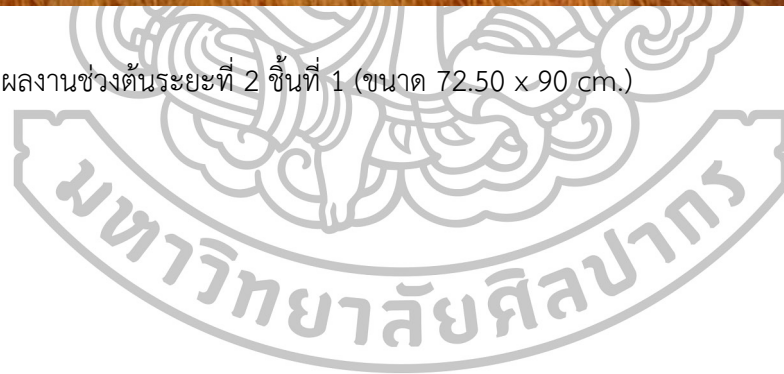
ภาพที่ 6 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 1 ชั้นที่ 3 (ขนาด 133 x 200 cm.)

ภาพที่ 7 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 1 (ขนาด 72.50 x 90 cm.)

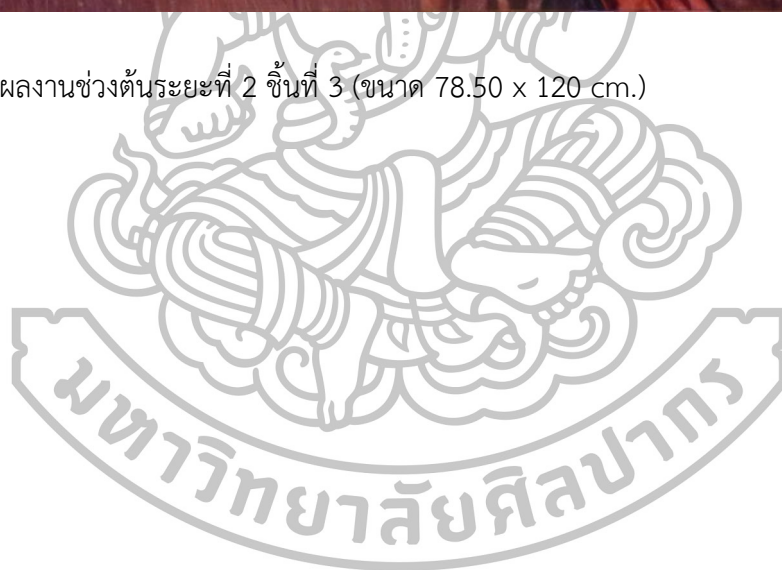

ภาพที่ 8 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 2 (ขนาด 142 x 180 cm.)

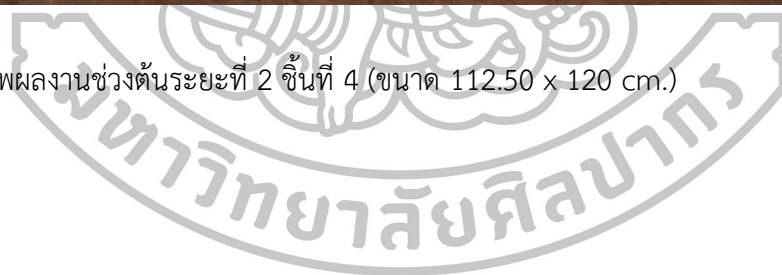
ภาพที่ 9 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 3 (ขนาด 78.50 x 120 cm.)

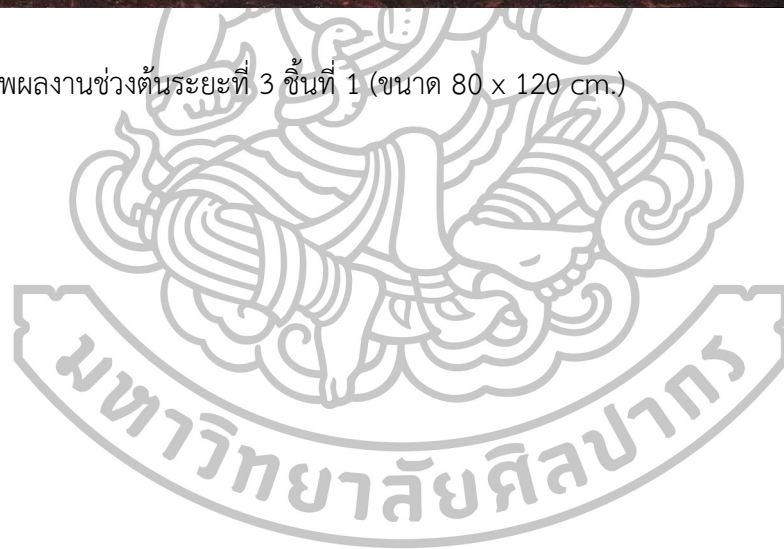

ภาพที่ 10 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 2 ชั้นที่ 4 (ขนาด 112.50 x 120 cm.)

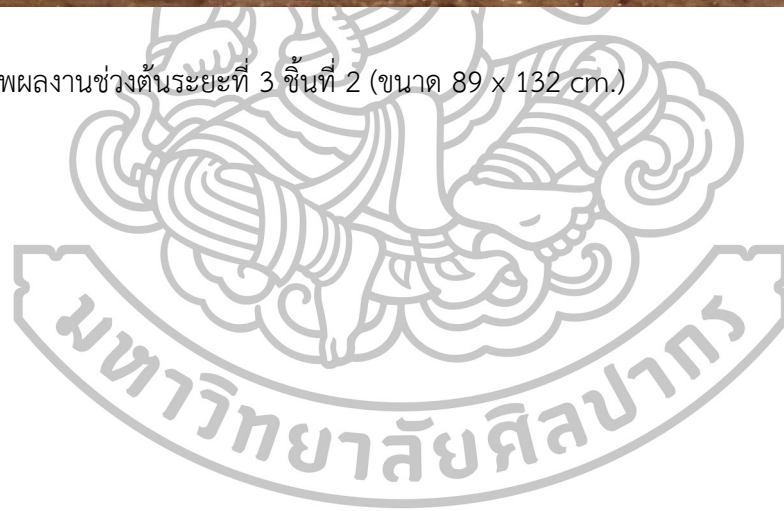
ภาพที่ 11 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 1 (ขนาด 80 x 120 cm.)

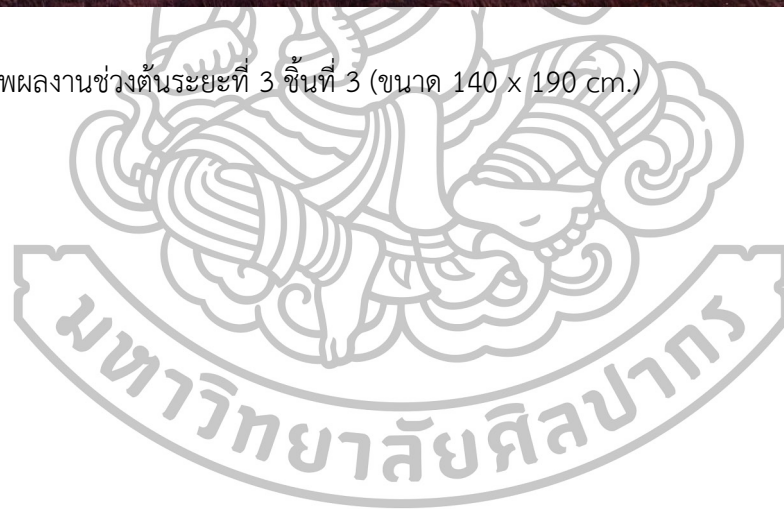

ภาพที่ 12 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 2 (ขนาด 89 x 132 cm.)

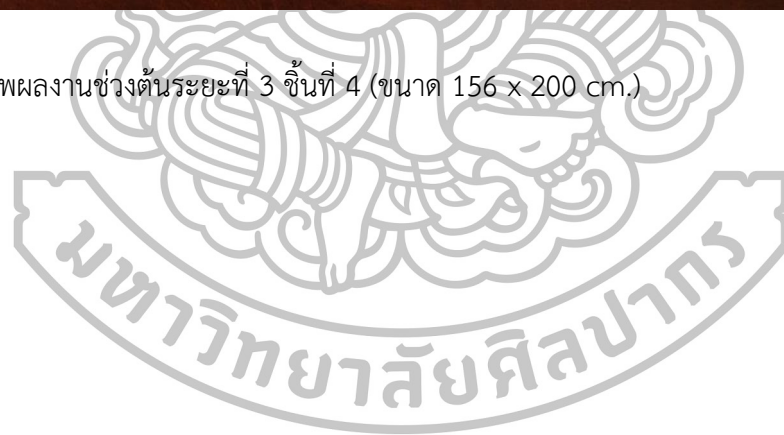
ภาพที่ 13 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 3 (ขนาด 140 x 190 cm.)

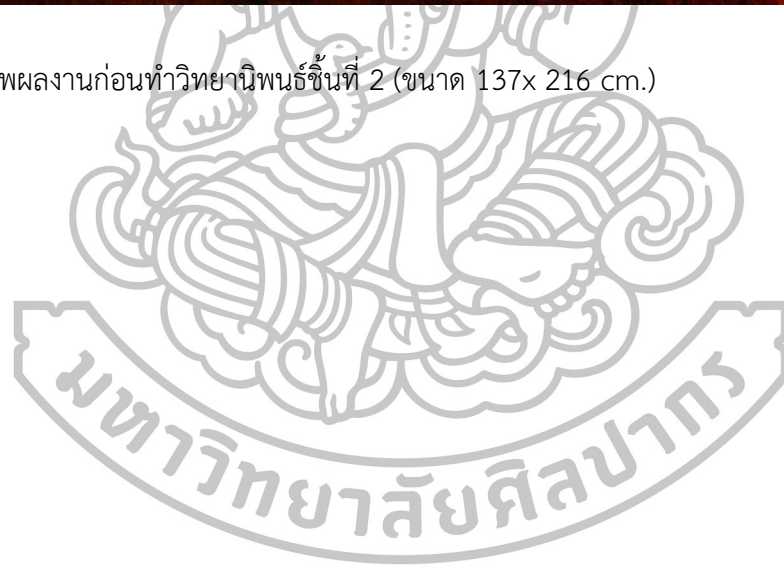

ภาพที่ 14 ภาพผลงานช่วงต้นระยะที่ 3 ชั้นที่ 4 (ขนาด 156 x 200 cm.)

ภาพที่ 15 ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (ขนาด 137x 216 cm.)

ภาพที่ 16 ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (ขนาด 130 x 180 cm.)

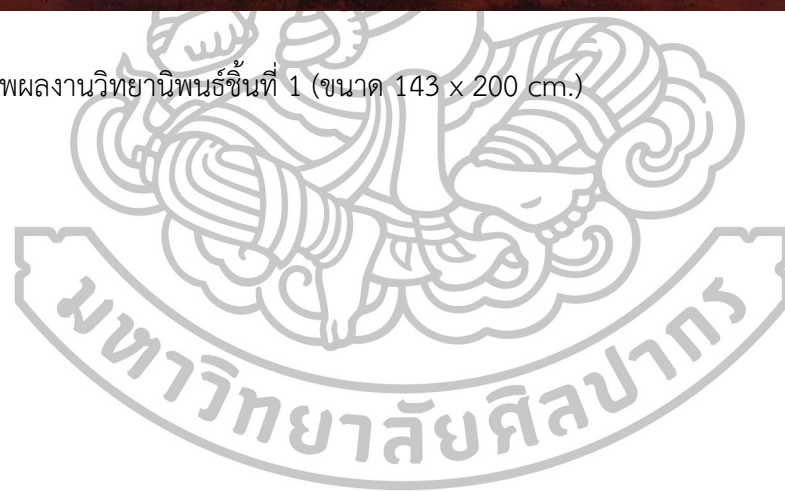

ภาพที่ 17 ภาพผลงานก่อนทำวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (ขนาด 170 x 190 cm.)

ภาพที่ 18 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 (ขนาด 143 x 200 cm.)

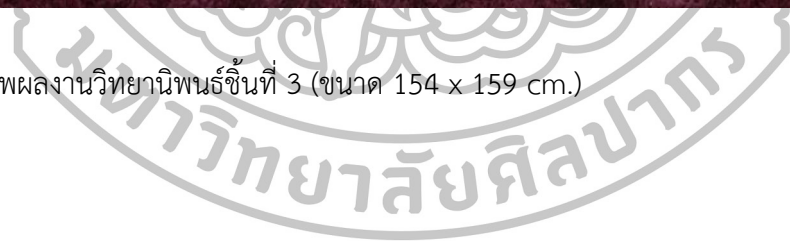
ภาพที่ 19 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (ขนาด 119 x 154 cm.)

ภาพที่ 20 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (ขนาด 154 x 159 cm.)

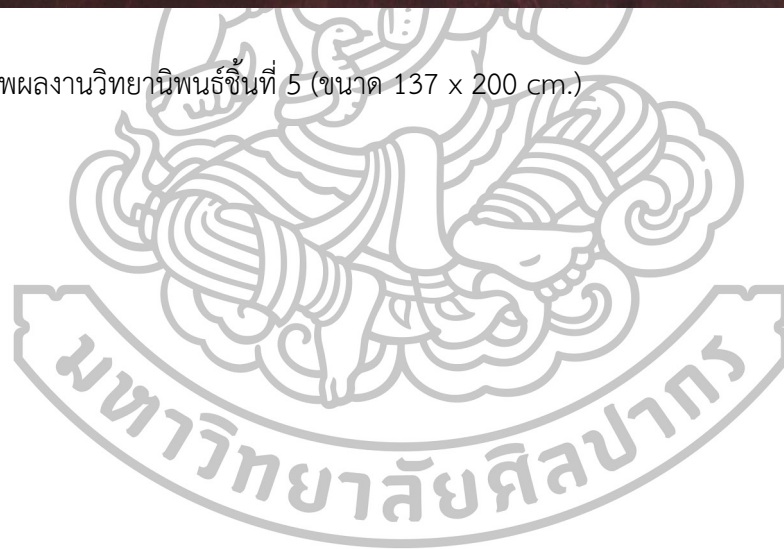

ภาพที่ 21 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (ขนาด 145 x 200 cm.)

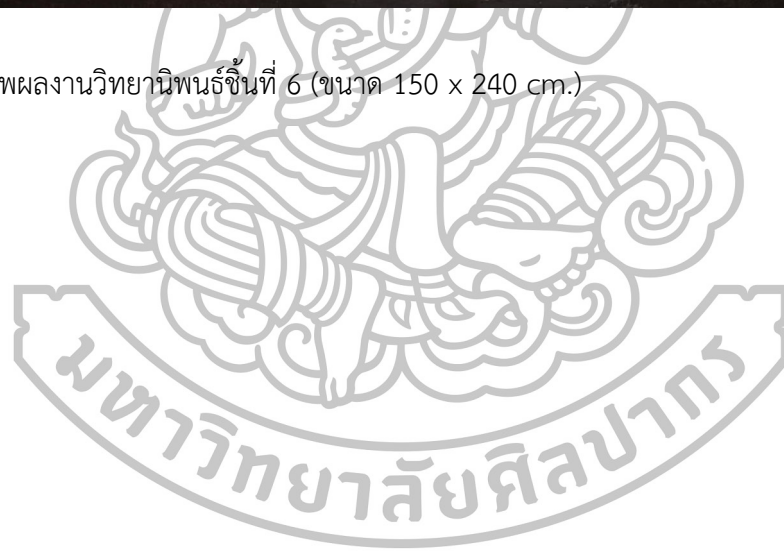
ภาพที่ 22 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 (ขนาด 137 x 200 cm.)

ภาพที่ 23 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6 (ขนาด 150 x 240 cm.)

ภาพที่ 24 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7 (ขนาด 93 x 123 cm.)

ภาพที่ 25 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 8 (ขนาด 128 x 180 cm.)

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

ตลอดการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด พันทนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง ไม่ได้เป็นแค่เพียงการนำเสนอความคิด ความรู้สึก ที่เกิดจากการรับรู้และสัมผัสความเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท แต่ผลงานชุดนี้ได้ประสานข้าพเจ้ากลับไปสู่ภาวะของความรู้สึกภาวะของความทรงจำ จินตนาการต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต และผลที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน นำข้าพเจ้าเข้าไปสู่ห้วงแห่งสัมผัสของสิ่งที่มีคุณค่า เปิดเผยความงามอันยิ่งใหญ่ของสิ่งที่มีอยู่และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของสิ่งที่สูญเสย สิ่งเหล่านี้ชี้และแสดงให้เห็นถึงเหตุผลของการมีชีวิตอยู่

ข้าพเจ้าตระหนักและเห็นคุณค่าถึงสาระสำคัญของการดำเนินชีวิต สาระที่กระตุ้นเตือน และสร้างแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเรื่องราว ความคิด อารมณ์ความรู้สึก จินตนาการ ภายใต้อหิวข้อ พันทนาการในภาวะเวลาของความเปลี่ยนแปลง ด้วยผลที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ผ่านรูปแบบวิธีการและภาษาทางศิลปะที่สามารถนำผู้ชมเข้าไปมีส่วนในการเติมเต็มเรื่องราวและเปิดจินตนาการทางความรู้สึกให้ผู้ชมได้มองย้อนกลับมาพิจารณาถึงสาระสำคัญของชีวิต สาระที่ต้องใส่ใจในการพิจารณาและหาสมดุลของความทุกข์ที่แท้จริง

รายการอ้างอิง

ธนาวิ โชติประดิษฐ์. **ปรากฏการณ์นิทรรศการณ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2553.

พจนา จันทรสันติ. **จากห้วงลึก**. กรุงเทพฯ: แมวคราว, 2549.

_____. **ภวังค์ภาวะ**. ประจวบคีรีขันธ์: แมวคราว, 2551.

วุฒิ วัฒนสิน. **ประวัติศาสตร์ศิลปะ**. กรุงเทพฯ: ศิลปะภา, 2552.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นายณัฐวุฒิ พวงพี
เกิด	28 มีนาคม 2533
ที่อยู่	69/3 ม.10 ต.ดอนอะราง อ.หนองกี่ จ.บุรีรัมย์ 31210
โทร	096-5716328
E-mail	nattiwutooc@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองกี่พิทยาคม
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษา ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม ภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2557	ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการแสดงผลงาน	
พ.ศ. 2555	นิทรรศการ ศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ครั้งที่ 29 ร่วมแสดง"ภาพและแรงบันดาลใจจากข้าว"
พ.ศ. 2556	นิทรรศการแสดงผลงาน "The YOUNG ARTISTS TALENT" ครั้งที่ 3 การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ครั้งที่ 30
พ.ศ. 2557	นิทรรศการแสดงผลงาน "The YOUNG ARTISTS TALENT" ครั้งที่ 4 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 59 "THE 59 th NATIONAL EXHOBITION OF ART"
พ.ศ. 2557	นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ประจำปี 2557
พ.ศ. 2558	นิทรรศการศิลปกรรม Art Camp ประจำปี 2558 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 61 "THE 61 st NATIONAL EXHOBITION OF ART"
พ.ศ. 2559	นิทรรศการ "Spirit of Thai" 3rd Art Exhibition by Somwoang Group @ BlackCat Gallery Melbourne, Australia
รางวัลเกียรติยศ	
พ.ศ. 2557	รางวัลที่ 2 The 1 st Krungthai Art Award 2014
พ.ศ. 2558	รางวัลรองชนะเลิศอันดับ2 อมตะอาร์ตอวอร์ด 2015
พ.ศ. 2559	รางวัลรองชนะเลิศ "THE 5 th WHITE ELEPHANT ART AWARD" ประกาศนียบัตรเกียรติคุณอันดับ 3 เหรียญทองแดง "THE 62 nd NATIONAL EXHIBITION OF ART"